

Britt bij de bijen

Britt Van Marsenille

Britt bij de bijen

Vlieg mee door de bijzondere wereld van de honingbij

Met tekeningen van
Katrien Vanderlinden

—HORIZON—

- 7 Hey daar!
11 Kijk! Een honingbij!
14 Wat?! Bestaan honingbijen al zo lang?
16 Wonen er bijen op Antarctica?!

19 In de bijenkast

- 21 Lijkt een bijenkast op mijn huis?
22 Wie is wie en wie doet wat?
26 Vind jij de koningin?
28 Werken, werken en nog eens werken

33 Buiten de bijenkast

- 34 Nectar en stuifmeel... mmm LEKKER!
42 Honing is bijenkots!! Echt?!?
45 Bijen zijn bakkers
48 SUPER POWERFOOD!!!
50 Bijen zijn mijn huisdieren
56 Imkers zijn pikkedieven

59 Bijen in gevaar

- 60 De bijen gaan dood!
64 De bijen zijn in nood! Wij moeten ze redden!!!
67 BOMMETJE!!!
69 Zo maak je je eigen zaadbommen

71 Nog een laatste bij-woord

Hey daar!

Ik ben **Britt** en ik ben een **imker**. Dat wil zeggen dat ik thuis bijenkasten vol honingbijen heb staan en ik de bijen verzorg. Ze staan niet in mijn huis natuurlijk, dat zou een beetje onhandig zijn. Vroeger stonden mijn bijenkasten op een groot groen plat dak in het midden van de stad. Je zou het misschien niet denken, maar dat ging heel goed. In de stad zijn namelijk heel veel parken en terrassen vol bloemen en bomen waar de bijen van kunnen smullen. Nu staan mijn bijenkasten in een grote tuin. Daar zijn ze ook heel gelukkig en het is een beetje gemakkelijker omdat ik dan niet altijd op de daken moet klimmen.

Waarom ik imker ben geworden? Wel, ik lust héél graag honing. Honing in de thee, honing op de boterham, honing bij een slaatje of op een stukje vlees of kaas, ... **mmmmhhhh zo lekker!** Op een ochtend was ik aan het ontbijten (een broodje met honing, uiteraard) en las ik ondertussen de krant. Dat doen volwassen mensen, ontbijten en de krant lezen. En in de krant las ik in een artikel dat de bijen aan het uitsterven zijn. En dat is een heel groot probleem, want de bijen zorgen ervoor dat we uiteraard honing kunnen eten, maar ook fruit, chocolade, groenten, lekkere noten, ... We zouden geen fruitsap meer kunnen drinken, of koffie. Hoe dat komt leg ik je allemaal uit in dit boek, want geen lekkernijen zonder bijen!

Die ochtend, toen ik mijn broodje honing opat en dat artikel las, dacht ik: 'Wat als ik nu eens leer hoe je een imker word? Dan leer ik hoe ik honingbijen moet verzorgen. Zo heb ik niet alleen af en toe lekkere honing die de honingbijen voor mij maken, maar help ik ze ook overleven en doe ik dus iets goeds voor de natuur.' Twee ~~vliegen~~ **bijen** in één klap.

Zo gedacht, zo gedaan! Ik volgde lessen om imker te worden, knutselde mijn eerste bijenkast ineen en startte met mijn eerste bijenvolk. In de jaren dat ik imker ben, heb ik al heel veel geleerd. Maar ik heb vooral geleerd dat ik nooit alles zal weten over de honingbijen. Het is met vallen en opstaan. Vallen, je broek afkloppen en weer opstaan. Ik leer elk jaar bij, want elk jaar is de natuur anders en elk bijenvolk is anders. Soms lukt iets heel goed, soms maak ik fouten.

Honingbijen zijn **écht heel coole insecten!** Ze zijn mooi, slim, grappig én heel belangrijk voor ons en de planeet. Waarom? Ik ga het je allemaal uitleggen!

Er zijn nog veel andere soorten bijen, zoals solitaire bijen. Dat zijn bijen die niet samen in groep leven, maar er alleen op uit trekken. Je hebt misschien wel een bijenhotel voor solitaire bijen in je tuin staan. Er zijn ook hommels, die dikke donzige gestreepte insecten die luid zoemen. Ze zijn allemaal heel belangrijk voor onze planeet. Maar in dit boek ga ik je zoveel mogelijk uitleggen over één soort bij:

The background is a repeating pattern of light orange hexagons, resembling a honeycomb. Scattered across the page are several small, stylized illustrations of bees in various orientations.

de honingbij

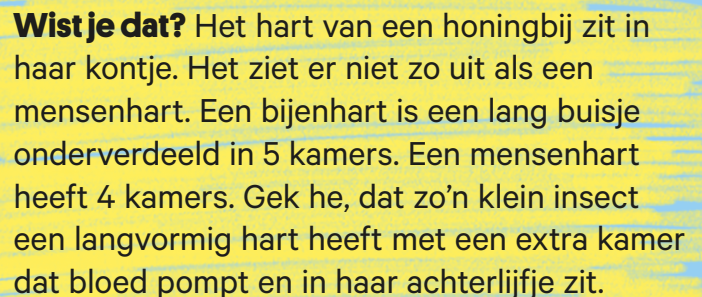
Kijk! Een honingbij!

- 1 Een bij bestaat uit drie delen: **achterlijf, borstkas, kop.**
- 2 Bijen hebben geen twee, maar **vier vleugels.**
- 3 Honingbijen hebben **haartjes.**
- 4 Een bij heeft **vijf ogen:** twee facetogen (6000 kleine mini-oogjes bij elkaar) en drie puntogen op haar kopje. Zo ziet ze het best kleur en licht.
- 5 Honingbijen hebben **antennes** waarmee ze kunnen ruiken en proeven.
- 6 Honingbijen hebben een **slurfje** om nectar mee op te slurpen.
- 7 Een bij heeft **zes poten.**
- 8 **Angel** waarmee de bij kan steken als dat nodig is.
- 9 **Kleine openingen** over het lichaam waardoor ze kunnen ademen.

moelijk woord, hé 😊

Wist je dat? Honingbijen hebben een honingmaag waarin ze nectar verzamelen.

Wist je dat? Het hart van een honingbij zit in haar kontje. Het ziet er niet zo uit als een mensenhart. Een bijenhart is een lang buisje onderverdeeld in 5 kamers. Een mensenhart heeft 4 kamers. Gek he, dat zo'n klein insect een langvormig hart heeft met een extra kamer dat bloed pompt en in haar achterlijfje zit.

**Kijk hoe groot het verschil is tussen
een honingbij en een wesp!**

Honingbijen en wespen zijn allebei **insecten**. Veel mensen vinden dat ze op elkaar lijken, maar dat is helemaal niet zo. Honingbijen hebben gele en bruine strepen. Ze hebben ook donzige haartjes op hun kopje en lijf. Wespen zijn geel met zwart gestreept en zijn kaal. Ze kunnen allebei steken met hun angel. Die zit achter aan hun kontje. Ze gebruiken allebei hun angel als een soort zwaard om zichzelf te verdedigen als er gevaar is. Maar het grote verschil is dat een wesp meerdere keren kan steken en een honingbij maar één keer. Als de honingbij je steekt, scheurt haar angel af. De honingbij is dan zwaargewond en daardoor sterft ze. Daarom zal een honingbij alleen steken wanneer het **écht** nodig is.

Maar er zijn nog meer verschillen tussen wespen en honingbijen. Zo lust een honingbij heel graag nectar en stuifmeel (Huh?! Wat is dat? Nectar en stuifmeel? Op pagina's 34 en 35 leg ik het allemaal uit), terwijl een wesp heel graag vlees eet. Ze eet graag andere insecten, zoals muggen en vliegen. Wespen zijn ook gek op zoete lekkernijen, zoals limonade en taart. Dus als jij in de zomer aan het picknicken bent, is de kans groot dat wespen heel graag mee willen drinken van je limonade en mee willen eten van je boterham met salami. Honingbijen laten je met rust, want die willen alleen maar nectar en stuifmeel verzamelen.

Wat?! Bestaan honingbijen al zo lang?

35 miljoen jaar geleden leefden er al honingbijen op onze planeet. 35 miljoen jaar geleden, dat is écht heel lang geleden. Toen bestonden er nog niet eens mensen. Hoe komt het dan dat ik dat weet? Dat komt omdat er **fossielen** zijn gevonden van honingbijen die zo'n 35 miljoen jaar oud zijn. Een fossiel is een soort stempel in een steen. Ze hebben dus een afdruk van een honingbij in een steen van 35 miljoen jaar oud gevonden. Misschien bestaan honingbijen zelfs al langer, maar dat weten we niet zeker.

Lukt het de holbewoner om de honing te vinden?

Honingbijen maken heerlijk zoete **honing** en dat hadden de oermensen al vroeg ontdekt! In Spanje hebben archeologen een grottekening gevonden van honingjagers die een bijennest leegroven. Die grottekening is meer dan 8000 jaar oud. Het moet nogal avontuurlijk zijn geweest om honing te roven van bijen, want de honingbijen leefden in rotsspleten of in holle boomstammen. Ik denk dat de oermensen dat hebben afgekeken van de **apen**, want die zijn ook al eeuwen verzot op honing.

Wist je dat? De oude Grieken waren gek op sporten. Ze vonden dat zelfs zo leuk dat ze de Olympische Spelen hebben uitgevonden. Om nog sneller te kunnen lopen, verder te kunnen springen en zwaardere gewichten te kunnen heffen, maakten ze energiedrankjes. Zo presteerden ze beter. En weet je wat? Die energiedrankjes werden gemaakt van honing!

Op een bepaald moment zijn mensen honingbijen als **huisdieren** gaan houden. Niet zoals een kat of hond die binnen in huis woont, maar mensen bouwden een speciaal huis voor de bijen. Zo hoefden ze niet meer in boomstammen en rotsspleten te wonen. Het is ook gemakkelijker voor mensen om honing uit een zelfgemaakte bijenkast te halen dan om hoog op de rotsen te moeten klimmen. Honing is altijd heel **kostbaar** geweest omdat het zo zoet en lekker is. Lang geleden kon je met honing betalen in plaats van met geld.

Wist je dat? Toen ridders nog kastelen veroverden, gooiden ze bij een aanval bijenkorven over de kasteelmuren. De korven vielen hard neer, waardoor de bijen agressief uit de korf vlogen en alles en iedereen staken. Zo was er chaos en konden de ridders het kasteel binnendringen en veroveren.

Wonen er bijen op Antarctica?!

Overal ter wereld waar bloemen, bomen en planten groeien, zijn er ook honingbijen. Zij hebben die nodig om te kunnen overleven. Maar niet overal op de wereld groeien bloemen, bomen en planten. Denk maar aan Antarctica, de Zuidpool. Daar is het zo'n -55 graden. **Superrrrrkoud!** Daarom leven er vooral veel pinguïns en robben, want die hebben een dikke vetlaag zodat ze tegen de kou kunnen. Maar ook al zouden honingbijen een dikke vetlaag hebben of een stevige winterjas dragen, dan nog zouden ze niet op Antarctica kunnen overleven omdat ze er geen eten vinden.

En een bij met een winterjas aan kan niet zo gemakkelijk vliegen, denk ik.

ANTARCTICA